

ΑΥΞΗΣΗ: Παίρνουν οι ιστορικοί χρόνοι: Παρατατικός, Αόριστος, Υπερσυντέλικος

ΣΥΛΛΑΒΙΚΗ

Παίρνουν τα ρήματα που αρχίζουν από **σύμφωνο**

είναι η προσθήκη ενός

ξ- στην αρχή του θέματος

π.χ. ξ-λυ-ον

Προσοχή!!! ρήματα που αρχίζουν από ρ διπλασιάζουν το ρ

ξ-ρριπτ-ον

ΧΡΟΝΙΚΗ

Παίρνουν τα ρήματα που αρχίζουν από **φωνήεν ή δίφθογγο**

είναι η μετατροπή (έκταση)

του βραχύχρονου σε μακρόχρονο

ἄ → η, αἰ → η, αὐ → ηυ

ε → η, εἰ → η, εὐ → ηυ

ο → ω, οἰ → ω, ἰ → ἰ, ὕ → ὕ

π.χ. ἀγγέλλω → ἡγγελον, αἶρω → ἡρον,
 αὐξάνω → ἡὔξανον, ἐλπίζω → ἡλπιζον,
 εἰκάζω → ἡκαζον, εὕρισκω → ἡὔρισκον,
 ὀνομάζω → ὠνόμαζον, οἰκίζω → ὤκιζον,
 ὑβρίζω → ὕβριζον

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ρήματα σύνθετα με πρώτο συνθετικό πρόθεση παίρνουν αύξηση εσωτερική(μετά την πρόθεση)

π.χ. εισβάλλω → εισ-έ-βαλλον , καταδιώκω → κατ-ε-δίωκον , εμπνέω → έν-έ-πνεον

Προθέσεις: έν , εις , εκ (έξ-), σύν , προς , πρό , ανά , κατά , διά , μετά , παρά , από , υπό , υπέρ , αντί , άμφί , περί , επί

2. Μερικά ρήματα παίρνουν ανώμαλη αύξηση π.χ. έχω → είχον

[Σχηματισμός Παρατατικού : αύξηση +θέμα+ κατάληξη]

ενεργητική φωνή			μέση φωνή	
α'	έλυον	ήγγελλον	έπαιδευόμεν	ηύρισκόμην
β	έλυες	ήγγελλες	έπαιδεύου	ηύρισκου
γ	έλυες	ήγγελλε	έπαιδεύετο	ηύρισκετο
α	έλύομεν	ήγγέλλομεν	έπαιδευόμεθα	ηύρισκόμεθα
β	έλύετε	ήγγέλλετε	έπαιδεύεσθε	ηύρισκεσθε
γ	έλυον	ήγγελλον	έπαιδεύοντο	ηύρισκοντο

[Σχηματισμός Αορίστου :αύξηση +θέμα+ σ (ξ, ψ) + κατάληξη]

ενεργητική φωνή		μέση φωνή			
α'	ἔλυσα	ἔπραξα	ἐλύσάμην	ἐρριψάμην	ἐπεισάμην
β	ἔλυσας	ἔπραξας	ἐλύσω	ἐρρίψω	ἐπέισω
γ	ἔλυσε	ἔπραξε	ἐλύσατο	ἐρρίψατο	ἐπέισατο
α	ἐλύσαμεν	ἐπράξαμεν	ἐλύσάμεθα	ἐρριψάμεθα	ἐπεισάμεθα
β	ἐλύσατε	ἐπράξατε	ἐλύσασθε	ἐρρίψασθε	ἐπέισασθε
γ	ἔλυσαν	ἔπραξαν	ἐλύσαντο	ἐρρίψαντο	ἐπέισαντο

Άσκηση

Να συμπληρώσετε τον πίνακα

	ενεστώτας	παρατατικός	αόριστος
ἐν +πνέω			
ἐκ+πέμπω			
ἐκ+όρίζω			
ἀνά+ γράφω			
συν+γράφω			
συν+λέγω			
κατά+ὀνομάζω			
κατά+ ὀρίζω			
ἀπό +ὀπλίζω			